

8.

Pastýřský list Rady Církve bratrské kazatelům, staršovstvům a sborům

"Milost a pokoj, at' se vám rozhojní poznáním Boha a Ježíše Krista, našeho Pána" (2Pt 1,2).

Rada CB vyjadřuje znepokojení nad, podle našeho vidění, zbytečnými napětími mezi různými typy zbožnosti a různými formami služby v našich sborech. Za brzdu sborového života a misie považujeme napětí ve formách vedení a průběhu bohoslužeb a shromáždění, evangelizace a diakonie.

Za nepřiměřené považujeme spory mezi formami zpěvu, modliteb a evangelizačních stylů. Vycházíme ze skutečnosti, že mnoho projevů a forem našeho křesťanského života je tvarováno naší kulturou, výchovou a stylem duchovního vedení. Tyto formy jsou proměnné a nepatří k podstatě evangelia. Nesmíme dogmatizovat to, co nepatří k biblickým principům. Netolerantnost ve věcech, které Boží slovo považuje za nepodstatné, je vážným ohrožením jednoty církve.

Jsme vděční, že smíme prožívat jednotu ve vyznání a biblickém vyučování v základních článkách biblických základů. Tím více je třeba se soustředit na toleranci, citlivost a respekt ve formách uctívání i služby.

Vyzýváme kazatele, staršovstva a pracovníky sborů, aby se postavili do role odpovědné integrace různých projevů zbožnosti a forem služby. Je třeba důsledně pěstovat úctu ke všem projevům zbožnosti a formám i stylům služby, pokud přímo neodporují Božímu slovu. Povýšenost nad duchovními projevy druhých Božích dětí je vážným hříchem. Pýcha v duchovních věcech je vždy vážným ohrožením jednoty v Duchu svatém.

Vyzýváme mladou, střední i starší generaci, aby naslouchaly jedna druhé s křesťanskou láskou a úctou. Je třeba se varovat toho, co pohoršuje druhé. Na druhou stranu je ryze biblické zapírat sama sebe a nebránit tomu, co je drahé a milé druhým.

Apoštol Pavel je nám příkladem multikulturního křesťanského přístupu k druhým. Jako vzdělaný rabín dovedl oslovit nejen židovské prostředí, ale přiblížil se citlivě řecké i římské kultuře. Jeho cílem bylo, aby byl židům židem, těm, kteří jsou pod zákonem jako ten, který je pod zákonem, těm, kteří jsou bez zákona, jako ten, který je bez zákona, slabý slabým (1K 9,19-23). To je příklad velké osobní pokory, sebezapření a touhy a být všem blízko, všem rozumět a všem sloužit. Motivací je touha sloužit evangeliem srozumitelně. Bible nám umožňuje vidět jak jsou oslovovány různé kulturní skupiny od lidí prostých až po řecké filozofy. Svým znovuzrozením se tito lidé jistě nestali stejní ve své zbožnosti a ve svých projevech. Nesli si jistě dál své důrazy a mnohé prvky kultur, ze kterých pocházeli. Kristovo evangelium svou mocí zbavuje hříchu, čistí od špíny, dává a posiluje duchovní obdarování, ale netvoří z nás armádu stejnobarevných a stejně se projevujících lidí. Naopak, k církvi patří jednota v různosti a pestrosti. Evangelium je určeno všem a nesmí být spojováno pouze s určitou kulturou a vžitými zvyky.

Přelom milénia nás zastihuje v době srážek a prolínání různých kultur. Globalizace se nedá zadržet a hluboce se dotýká i života církve. Žijeme v době náboženského a kulturního pluralismu. Tato doba se v mnohém velmi podobá prvnímu století dějin církve. Pokud chceme zvěstovat a žít evangelium, musíme věrně vyznávat jedinečnost spasitelného díla Pána Ježíše Krista. Nesmíme ale opomenout vyjádřit to, co dobře znají evangelisté a misionáři. Evangelium není a nesmí být bytostně spojeno s žádnou kulturou a formami tradice. Evangelium je moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří (Ř 1,16). Proto může pronikat na celém světě do všech kultur a náboženských i filozofických systémů. Nespojujeme evangelium jen se svou vlastní kulturou, zbožností, svými zvyky, názory a svým temperamentem. Zjevení sv. Jana nám dochovává pohled za oponu budoucího Božího království, kde vidíme spasené ze všech národů, kmenů a kultur.

Uniformita církve je vážným ohrožením evangelizační služby. Učme se oceňovat šíři duchovních darů, projevů zbožnosti, způsobů vedení shromáždění a služby. Žádná kultura a ani tradice nejsou samospasitelné.

Očekáváme především od zkušenějších a dospělejších křesťanů, že budou mít velkorysé porozumění pro ty, kteří dělají první kroky ve víře. Navštivte jiné sbory, zúčastněte se konferencí, abyste si rozšířili pohled na jiné formy života Kristovy církve. Pokud můžete, využijte služebních cest i dovolených k návštěvě sborů v naší vlasti i v zahraničí. Tak je možné si názorně uvědomit, že věci se dají dělat jinak, než jsme zvyklí.

Jsme vděční, že máme v řadě sborů skupiny těch, kteří nedávno uvěřili a připojili se k církvi ze sekulárního prostředí. Prosíme Vás velmi naléhavě, abyste pro ně vytvářeli duchovní domov a zázemí. Když se narodí do rodiny nové dítě, velmi často je třeba mnohé návyky doma změnit, přeorganizovat, někdy třeba i přestěhovat nábytek, aby se vešlo všechno potřebné. Všechnu námahu a sebezapření rodičů ale daleko přesahuje radost z nově narozeného života. Prosíme Vás velmi naléhavě, abyste nově narozeným pomohli vytvořit duchovní domov a zázemí a abyste je nevyháněli tvrdým prosazováním svých způsobů a forem uctívání, svědectví a služby.

Nové bratry a sestry v Kristu prosíme, aby měli trpělivost s těmi, kteří uvěřili dříve a kteří se za dlouhá léta sžili s určitými způsoby a modely křesťanského života. Snažte se pochopit zbožnost a duchovní zkušenosti těch, kteří byli formováni jinou kulturou a postupem doby si osvojili určitý typ křesťanské subkultury, ve kterém se cítí dobře a bezpečně. Služte si vzájemně k duchovnímu růstu v křesťanské lásce.

Všichni se učme odlišovat od sebe věci podle evangelia principiální (trvale neproměnné) a adiaforní (nerozlišené a tedy proměnné), pro které nemáme v Písmu závazné normy.

Vraťme se k úžasnému a požehnanému dědictví Jednoty Bratrů, kdy byly důsledně od sebe odlišovány věci **podstatné** (víra, láska, naděje; milost Boží, zásluha Ježíše Krista, dary Ducha svatého), **služebné** (Písmo, kázání, církev, svátosti, služebníci atd.) a **případné**. Podle bratrské teologie právě nerozlišování těchto kategorií způsobilo v dějinách křesťanství nejzlobnější zmatek. Nerozlišováním věci podstatných, služebných a případných docházelo k záměně spasitelné jistoty za falešné spočinutí na lidských výtvorech (více o tomto tématu pročtete např. v knize: Dějiny Jednoty bratrské, Říčan - Molnár, Praha, Kalich 1957).

Jako Rada Církve bratrské jsme přesvědčeni, že většina sporů mezi kazateli a staršovstvy a uvnitř sborů se odehrává v rovině zbožnosti a forem sborového života. Vezměme tato napětí osobního i společného růstu jako příležitost k projevení a vyzkoušení křesťanské lásky, velkorysosti a ochoty spolupracovat se všemi, které nám Bůh přidal jako domácí víry.

Žádáme kazatele a staršovstva, aby byli skutečně presbytery a biskupy (strážci), kteří budou věrně střežit čistotu učení a prostor křesťanské svobody pro každého. Za nepřijatelné považujeme např. vyostřování napětí mezi službou pěveckých sborů a chválicích skupin, mezi různými typy liturgického vedení shromáždění, mezi biblickými hodinami a malými skupinami, mezi společnou a osobní evangelizací. Staršovstva se svými kazateli jsou zodpovědná za stanovení hranic křesťanské svobody a za rozlišování věcí podstatných, služebných a případných.

I v dějinách církve vidíme, že Pán Bůh používal ve svém díle ty, kteří v určitých křesťanských tradicích vyrostli a stejně tak i ty, kteří uvěřili a přišli z kultur naprosto odlišných. Boží láska je výrazně zjevná tam, kde tvoří mosty mezi lidmi různých generací, tradic, kultur i různých projevů spirituality. Modlete se společně s námi, aby nám náš Pán v moci Ducha svatého dal prožívat pokání za všechny spory a křivdy a aby nám pomohl objevit pestrost takového života církve, který by byl přitažlivý pro ty, kteří žijí kolem nás bez poznání Boha.

Prosíme, aby tento pastýřský dopis byl přečten v nedělním shromáždění.

Pozdravujeme vás Božím slovem: ***"Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista"*** (1Te 5,23).

Rada Církve bratrské ve svatodušním týdnu května 1999